TOSHKENT SHAHAR STATISTIKA BOSHQARMASI

TOSHKENT SHAHRIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- sentabr holatiga Toshkent shahrida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 95,6 mingtani tashkil etdi, ulardan kichik korxona va mikrofirmalar soni 84,1 mingta yetdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 2023 – yil 1 - sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

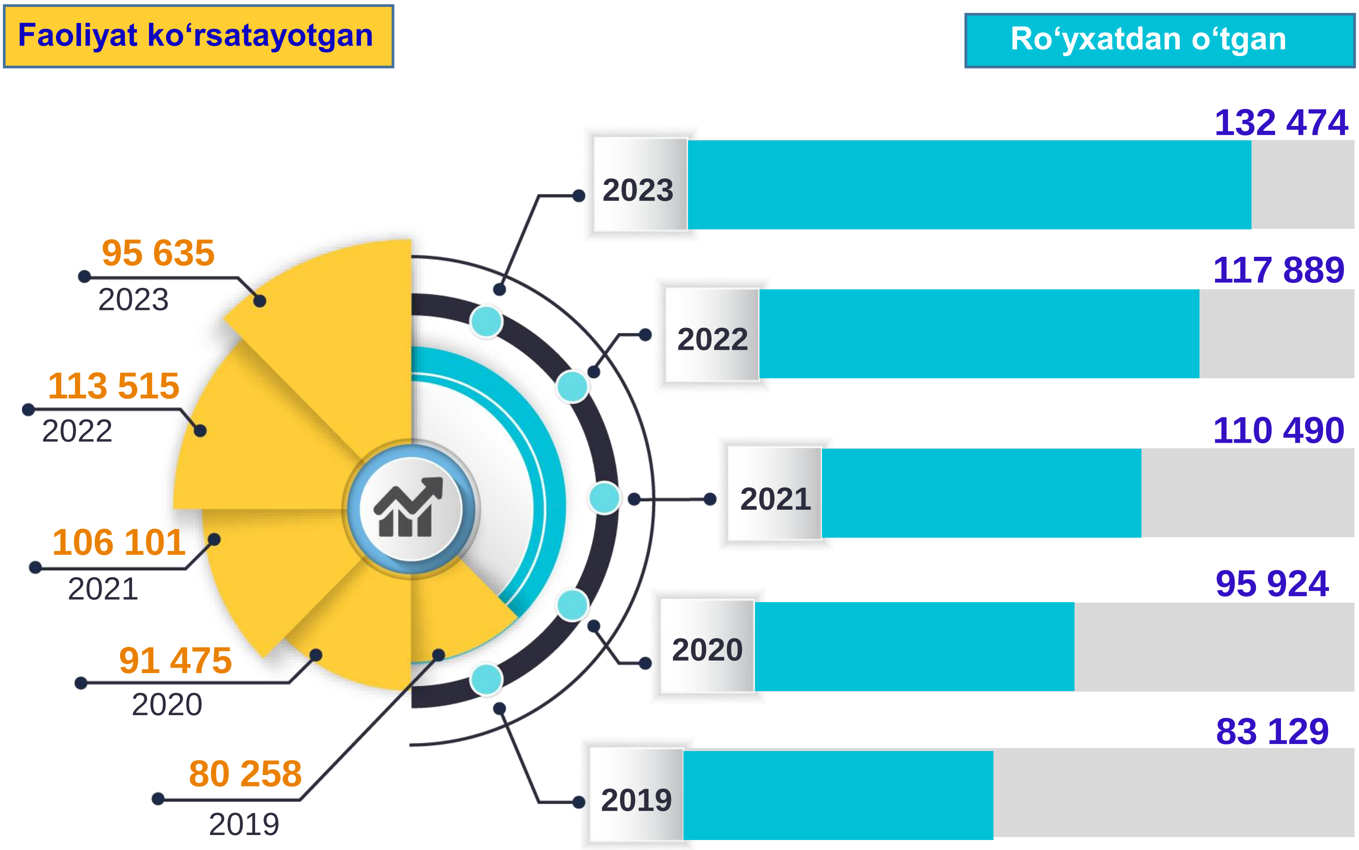

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

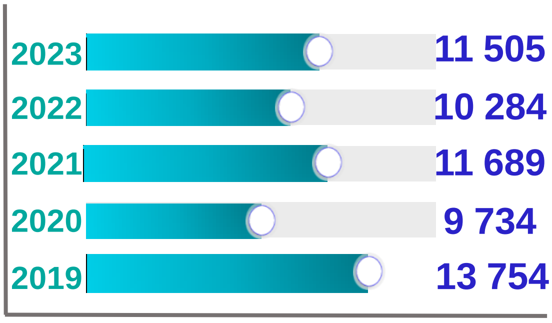

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

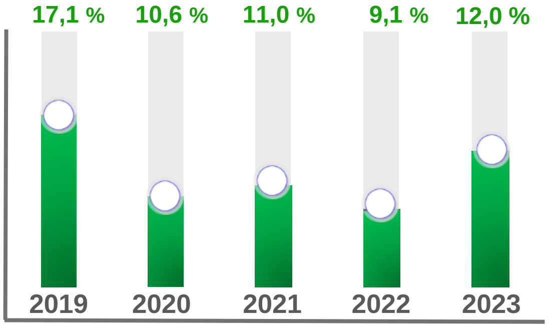

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foiz
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	89	13,9 %
Sanoat	1 038	9,0 %
Qurilish	843	12,0 %
Savdo	4 328	14,2 %
Tashish va saqlash	561	14,2 %
Yashash va ovqatlanish	783	14,8 %
Axborot va aloqa	745	16,2 %
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	216	10,5 %
Boshqa turlar	2 902	9,7 %

2023 - yil yanvar - avgust oylaridayangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2022 - yilning mos davri bilan solishtirilganda 1 221 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1505	13,2 %	Yakkasaroy tumani	1016	12,2 %
Chilonzor tumani	1325	11,4 %	Shayxontohur tumani	937	10,4 %
Yunusobod tumani	1314	11,4 %	Uchtepa tumani	740	9,5 %
Yashnobod tumani	1077	13,0 %	Sergeli tumani	701	13,3 %
Olmazor tumani	1059	11,6 %	Yangihayot tumani	497	19,7 %
Mirobod tumani	1048	12,7 %	Bektemir tumani	286	11,2 %

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

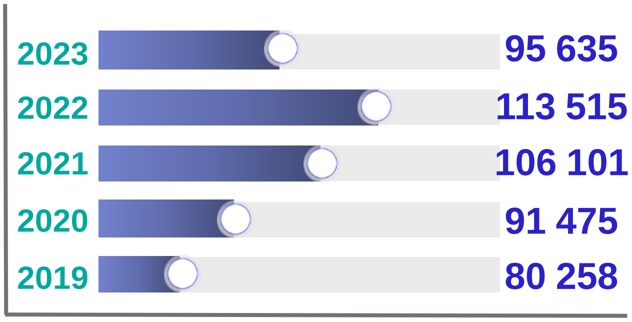

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

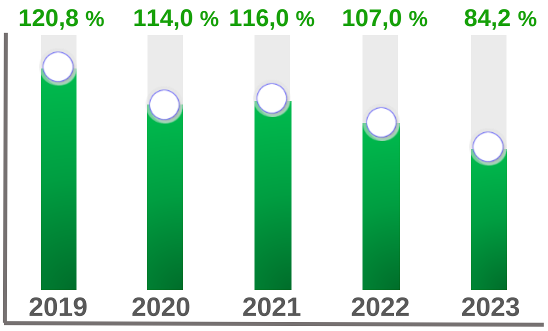

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

640 — Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

11 554 — Sanoat

7 043 — Qurilish

30 570 — Savdo

3 945 — Tashish va saqlash

5 305 — Yashash va ovqatlanish

4 607 — Axborot va aloqa

2 052 — Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

29 919 — Boshqa turlar

2023- yil 1- sentabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 95 635 tani tashkil etib, bunda sohalar bo‘yicha yuqori ko‘rsatkichlar savdo – 30 570 tani, sanoat – 11 554 tani, qurilish – 7 043 tani tashkil etadi.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	11 620	Yashnobod tumani	8 278
Yunusobod tumani	11 522	Mirobod tumani	8 227
Mirzo Ulug‘bek tumani	11 403	Uchtepa tumani	7 757
Olmazor tumani	9 123	Sergeli tumani	5 290
Shayxontohur tumani	8 989	Bektemir tumani	2 562
Yakkasaroy tumani	8 342	Yangihayot tumani	2 522

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

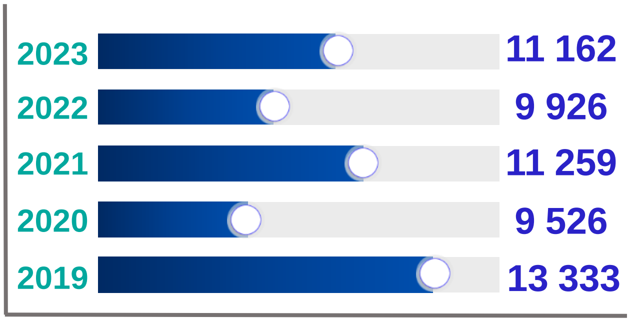

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

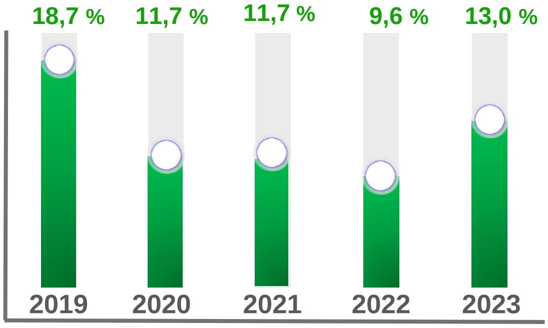

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

88
0,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 035
9,2 %

Sanoat

839
7,5 %

Qurilish

4 327
38,8 %

Savdo

561
5,0 %

Tashish va saqlash

783
7,0 %

Yashash va ovqatlanish

743
6,7 %

Axborot va aloqa

215
1,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 571
23,0 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023 - yil yanvar - avgust oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 11162 tani tashkil qilmoqda.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1 450	13,0 %	Yakkasaroy tumani	983	8,8 %
Chilonzor tumani	1 286	11,5 %	Shayxontohur tumani	916	8,2 %
Yunusobod tumani	1 270	11,4 %	Uchtepa tumani	720	6,4 %
Yashnobod tumani	1 052	9,4 %	Sirg‘ali tumani	684	4,3 %
Olmazor tumani	1 027	9,2 %	Yangihayot tumani	480	4,3 %
Mirobod tumani	1 012	9,1 %	Bektemir tumani	282	2,5 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

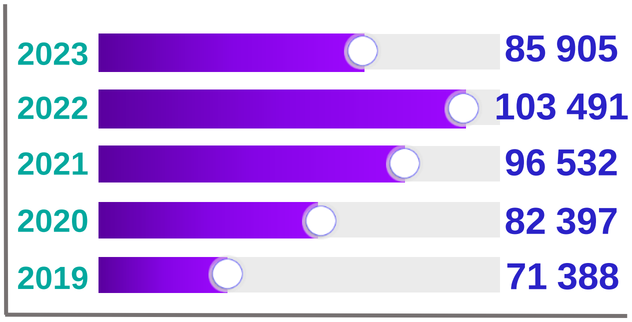

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

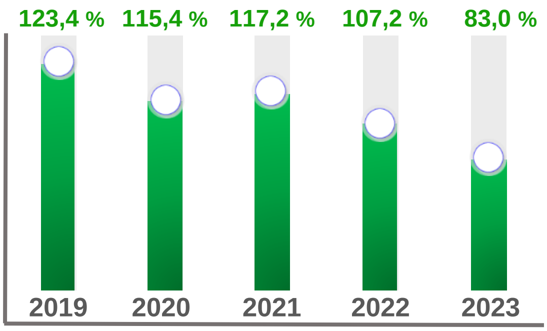

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

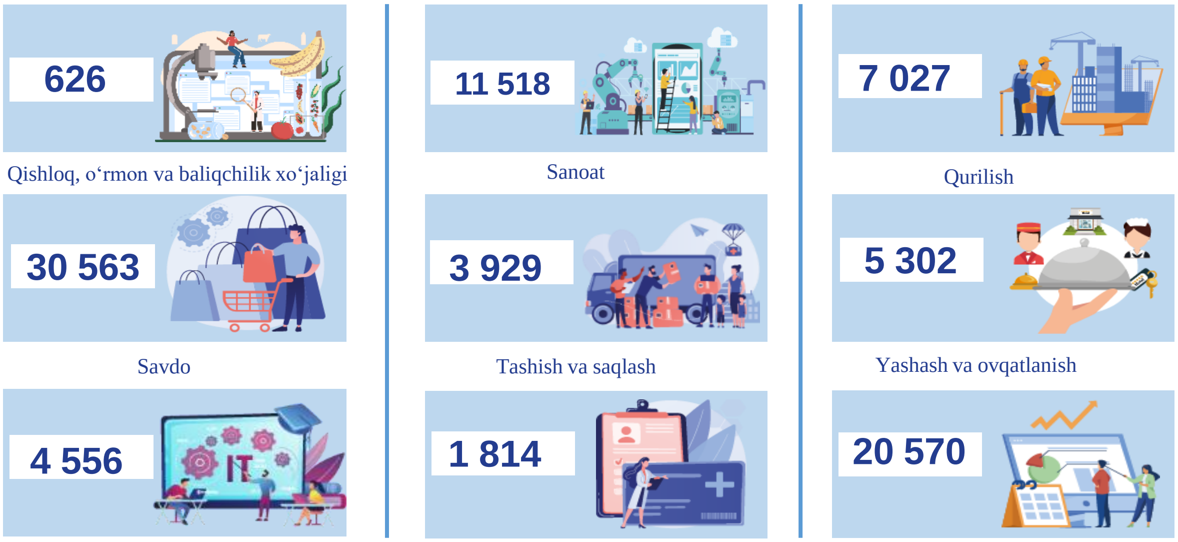

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi — Sanoat — Qurilish

Savdo — Tashish va saqlash — Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa — Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish — Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023 - yil 1- sentabr holatiga 85,9 mingtani tashkil etmoqda. Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlarning asosiy qismi: savdo – 35,6 foiz, sanoat – 13,4 foiz, qurilish – 8,2 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 6,2 foizni tashkil qilmoqda.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	10 369	Yashnobod tumani	7 467
Yunusobod tumani	10 222	Mirobod tumani	7 230
Mirzo Ulug‘bek tumani	10 091	Uchtepa tumani	7 128
Olmazor tumani	8 299	Sergeli tumani	4 914
Shayxontohur tumani	7 873	Bektemir tumani	2 399
Yakkasaroy tumani	7 618	Yangihayot tumani	2 295

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

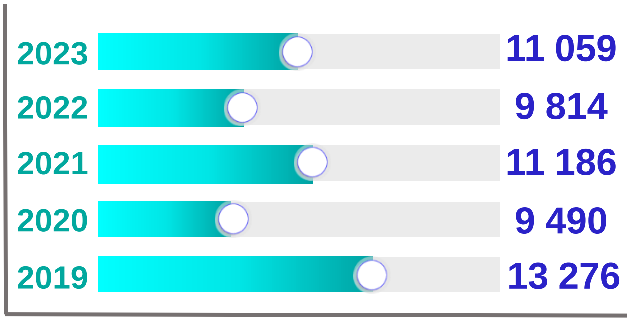

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

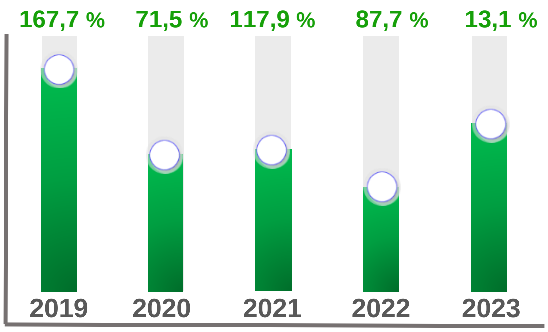

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

88
14,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1035
9,1 %

Sanoat

839
12,1 %

Qurilish

4 327
14,3 %

Savdo

561
14,6 %

Tashish va saqlash

783
14,9 %

Yashash va ovqatlanish

743
16,8 %

Axborot va aloqa

215
12,2 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 468
12,4 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023 - yil yanvar - avgust oylaridayangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022 - yilning mos davriga nisbatan 806 taga ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1 437	14,6 %	Yakkasaroy tumani	973	13,0 %
Chilonzor tumani	1 272	12,5 %	Shayxontohur tumani	907	11,8 %
Yunusobod tumani	1 253	12,5 %	Uchtepa tumani	713	10,1 %
Yashnobod tumani	1 044	14,3 %	Sergeli tumani	680	14,1 %
Olmazor tumani	1 022	12,5 %	Yangihayot tumani	478	21,2 %
Mirobod tumani	1 002	14,3 %	Bektemir tumani	278	11,8 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

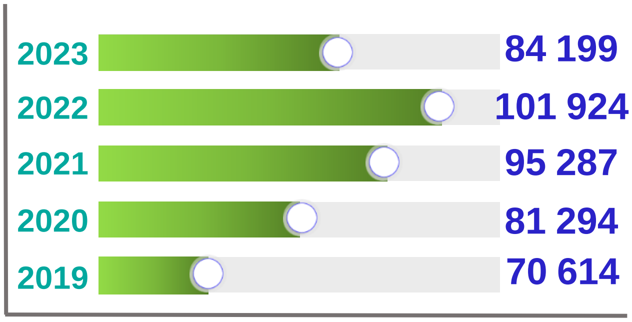

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

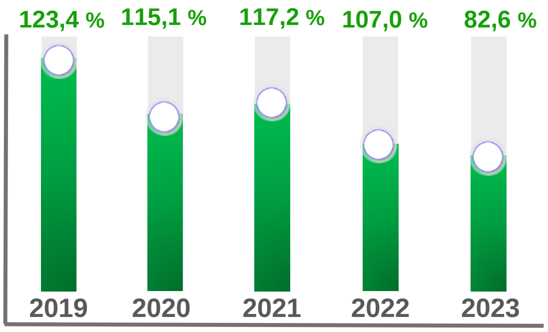

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	626
Sanoat	11 349
Qurilish	6 938
Savdo	30 159
Tashish va saqlash	3 851
Yashash va ovqatlanish	5 242
Axborot va aloqa	4 433
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	1 758
Boshqa turlar	19 843

Tumanlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Chilonzor tumani (12,0 foiz), Yunusobod tumani (11,9 foiz), Mirzo Ulug‘bek tumani (12,7 foiz), Olmazor tumani (9,7 foiz) va Shayxontohur tumani (9,1 foiz) da faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda. Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	10 168	Yashnobod tumani	7 295
Yunusobod tumani	9 999	Uchtepa tumani	7 074
Mirzo Ulug‘bek tumani	9 876	Mirobod tumani	7 028
Olmazor tumani	8 180	Sergeli tumani	4 817
Shayxontohur tumani	7 680	Bektemir tumani	2 363
Yakkasaroy tumani	7 464	Yangihayot tumani	2 255

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Shayxontohur tumani	90
Mirzo Ulug‘bek tumani	88
Yunusobod tumani	78
Yashnobod tumani	61
Olmazor tumani	51
Yakkasaroy tumani	49
Chilonzor tumani	48
Sergeli tumani	46
Mirobod tumani	38
Bektemir tumani	36
Uchtepa tumani	34
Yangihayot tumani	21

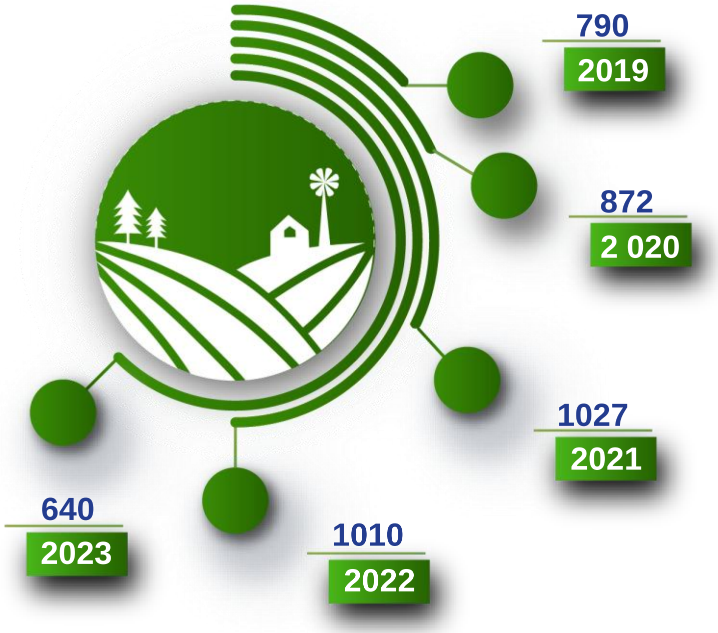

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Olmazor tumani	1 405
Chilonzor tumani	1 349
Uchtepa tumani	1 252
Yunusobod tumani	1 121
Yashnobod tumani	1 047
Mirzo Ulug‘bek r tumani	1 041
Shayxontohur tumani	946
Yakkasaroy tumani	906
Segeli tumani	815
Mirobod tumani	655
Yangihayot tumani	522
Bektemir tumani	495

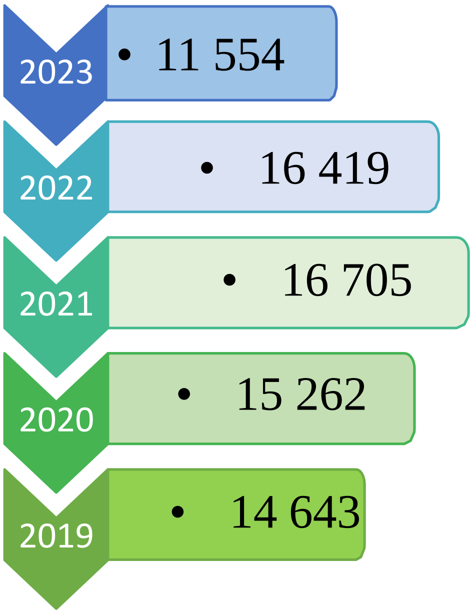

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 94,3 foizini ishlab chiqarish, 3,2 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,5 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 1,0 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

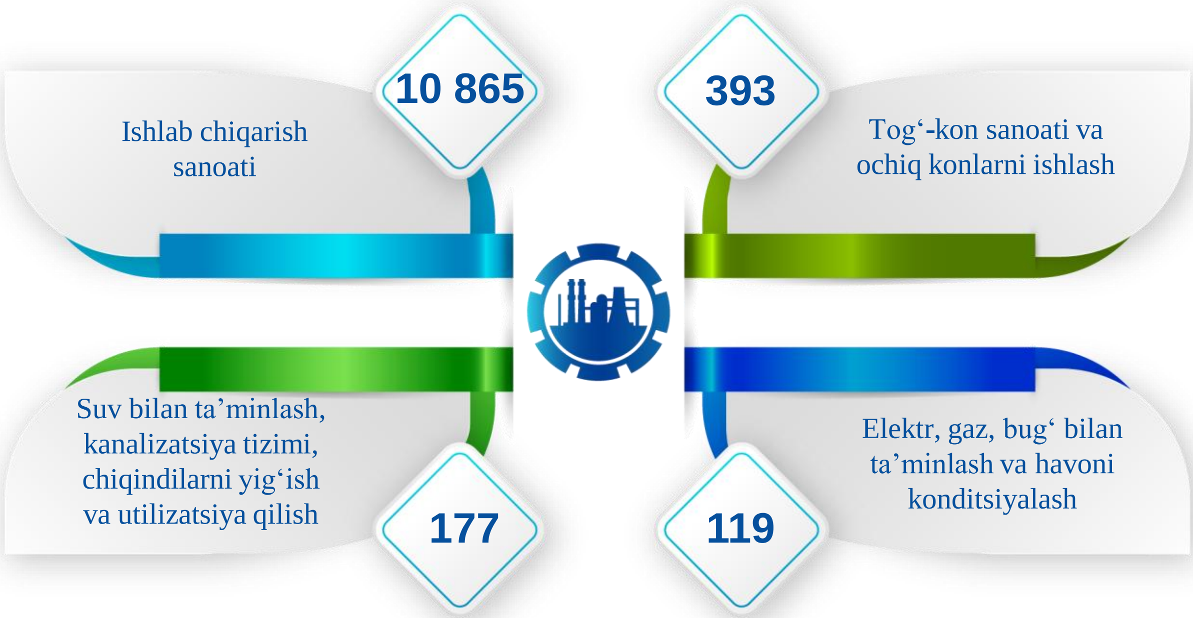

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1 - sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	945
Yunusobod tumani	839
Chilonzor tumani	834
Yashnobod tumani	765
Yakkasaroy tumani	717
Mirobod tumani	630
Olmazor tumani	520
Shayxontohur tumani	516
Sergeli tumani	434
Uchtepa tumani	424
Yangihayot tumani	247
Bektemir tumani	172

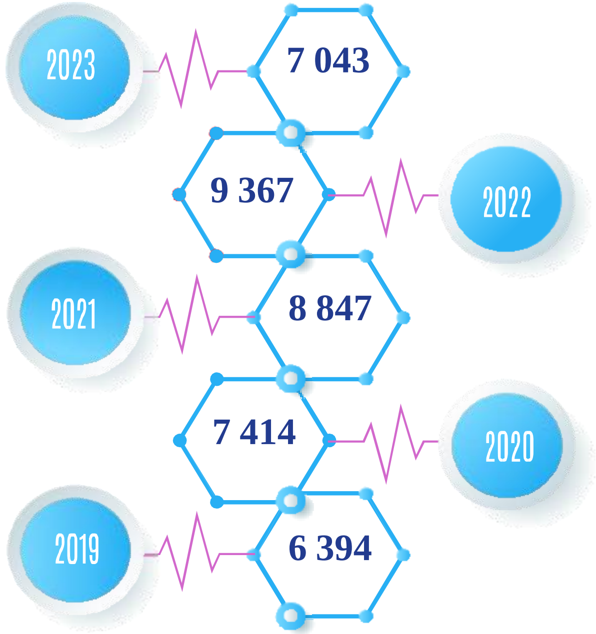

O‘zbekistonda keng ko‘lamli bunyodkorlik ishlari olib borilmoqda, zero bugungi bunyodkorlik — ertangi farovonlik demakdir. Shu sababli qurilish sanoati mamlakat iqtisodiyotining ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 48,8 foiz ulushni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 9,6 foiz ulushni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 41,6 foiz ulushni tashkil etdi.

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Chilonzor tumani	3 858
Olmazor tumani	3 426
Uchtepa tumani	3 219
Yunusobod tumani	3 188
Mirzo-Ulug‘bek tumani	3 121
Shayxontohur tumani	2 791
Yashnobod tumani	2 750
Yakkasaroy tumani	2 277
Mirobod tumani	2 149
Sergeli tumani	1 961
Bektemir tumani	1 027
Yangihayot tumani	803

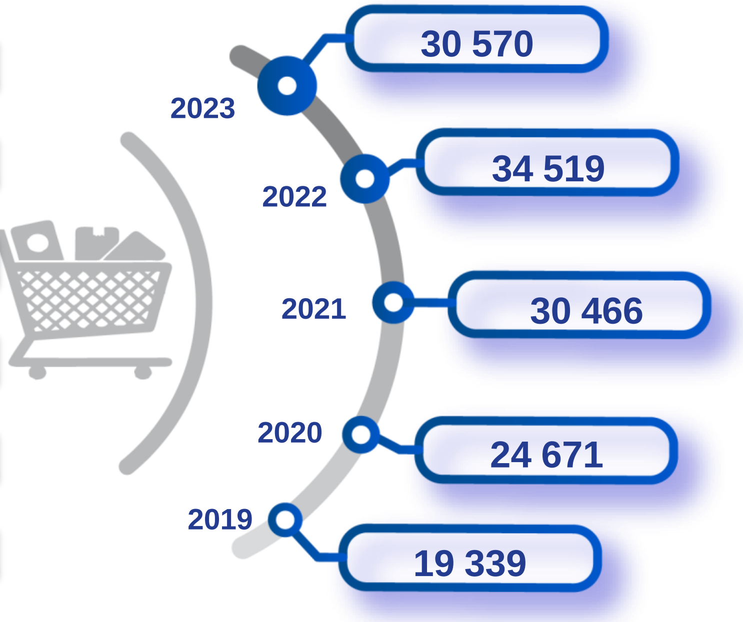

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, Toshkent shahrida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 98,7 foizi yoki 30,2 mingtasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 42,6 foiz ulushni tashkil etadi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 49,9 foiz ulushni tashkil etadi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 7,8 foiz ulushni tashkil etadi.

2 362

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

15 221

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

12 987

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Yunusobod tumani	694
Yakkasaroy tumani	624
Chilonzor tumani	614
Mirzo Ulug‘bek tumani	582
Mirobod tumani	527
Olmazor tumani	485
Shayxontohur tumani	480
Yashnobod tumani	461
Uchtepa tumani	376
Sergeli tumani	250
Bektemir tumani	126
Yangihayot tumani	86

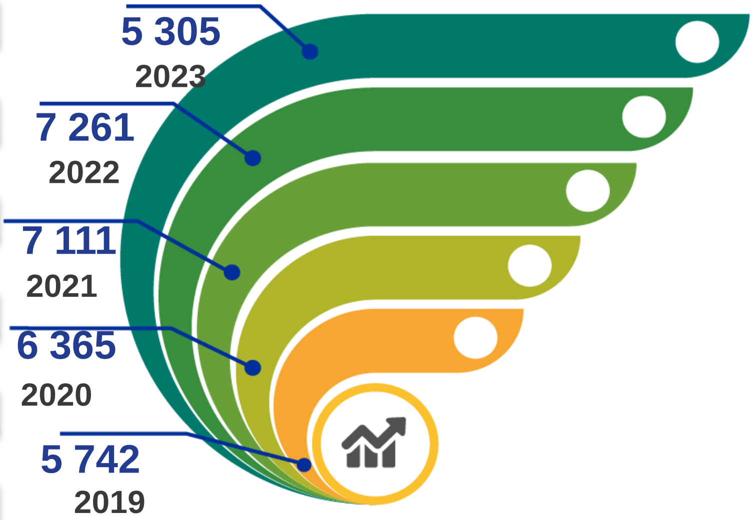

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2022 - yilning mos davriga nisbatan 73,2 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023 - yil 1 – avgust holatiga ko‘ra, jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 14,2 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, jami yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 85,2 foiz ulushini tashkil etdi.

752 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

4 553 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	820
Yunusobod tumani	675
Mirobod tumani	554
Chilonzor tumani	526
Yakkasaroy tumani	484
Shayxontohur tumani	451
Yashnobod tumani	351
Olmazor tumani	313
Uchtepa tumani	200
Sergeli tumani	134
Yangihayot tumani	52
Bektemir tumani	47

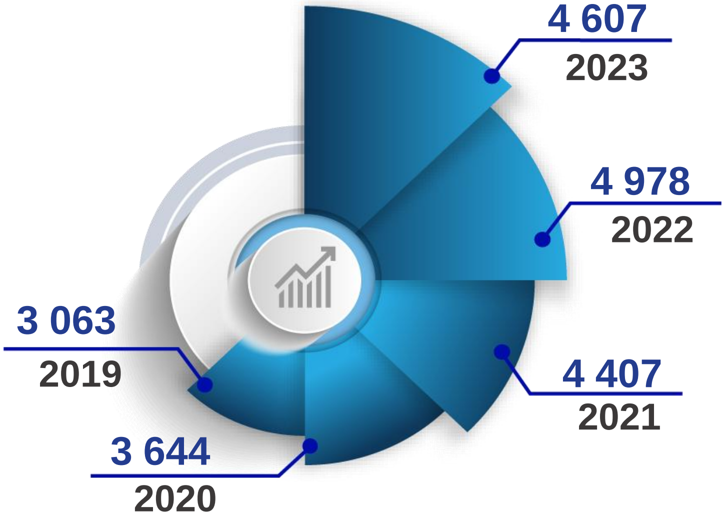

2023 - yil 1 - sentabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 25,7 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 11,2 foizini tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 63,1 foizini tashkil etadi.

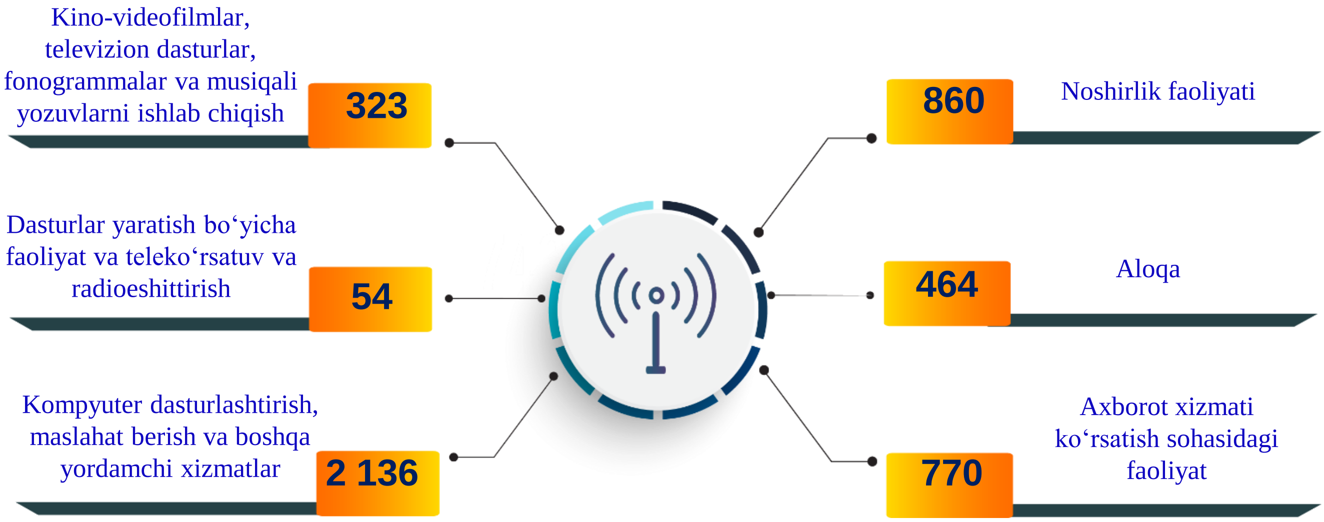

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Yunusobod tumani	331
Mirzo Ulug‘bek tumani	281
Chilonzor tumani	249
Olmazor tumani	235
Shayxontohur tumani	190
Yashnobod tumani	177
Uchtepa tumani	166
Mirobod tumani	126
Yakkasaroy tumani	115
Sergeli tumani	94
Yangihayot tumani	59
Bektemir tumani	29

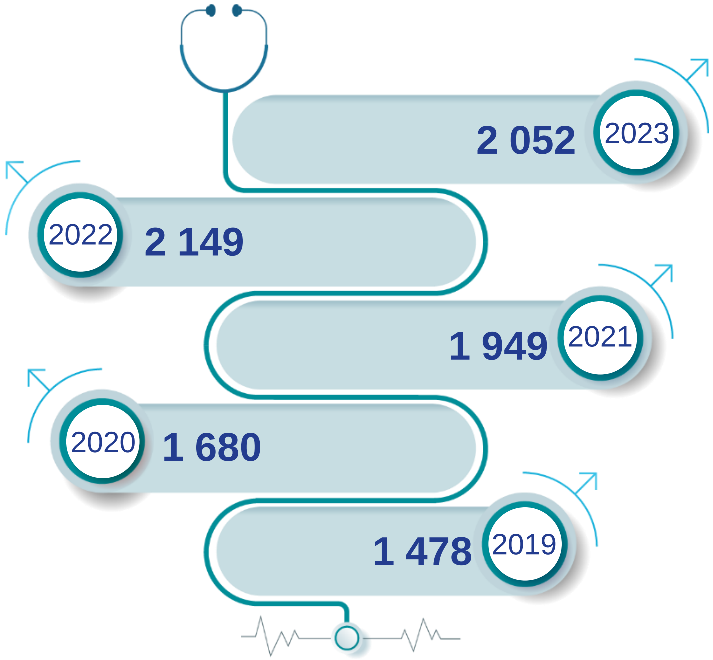

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 1 814 ta yoki 88,4 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatadiki:

— 96,5 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri keladi;

—Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 1,8 foizni tashkil etdi;

—Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,7 foizini tashkil etdi;

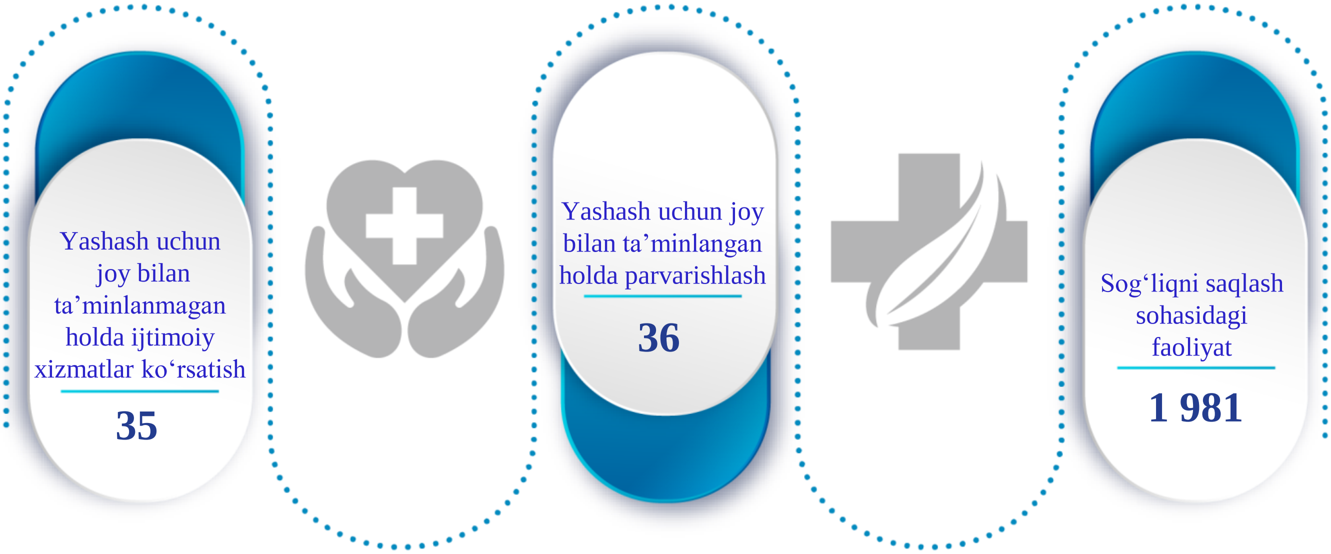

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Chilonzor tumani	477
Mirobod tumani	448
Yunusobod tumani	448
Mirzo Ulug’bek tumani	433
Yakkasaroy tumani	415
Yashnobod tumani	374
Olmazor tumani	327
Shayxontohur tumani	313
Sergeli tumani	251
Uchtepa tumani	242
Bektemir tumani	124
Yangihayot tumani	93

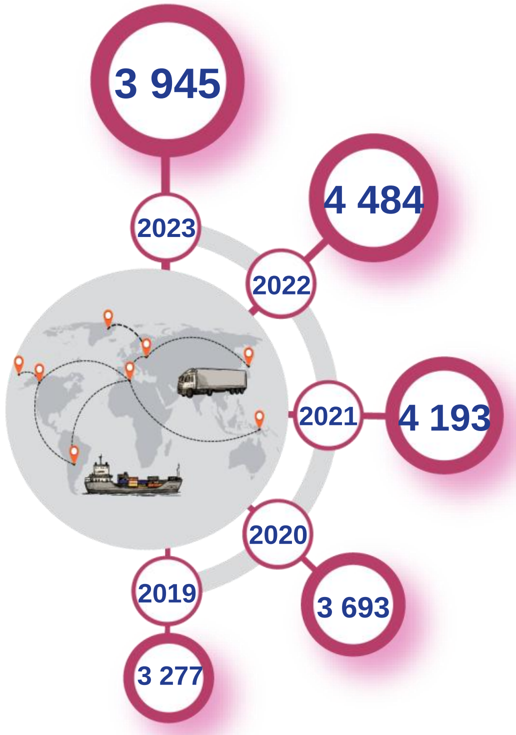

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Toshkent shahridagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 4,1 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

— quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 46,4 foizni tashkil etdi;

— ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati yo‘nalishining jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 43,5 foizni tashkil etdi;

— pochta va kuryerlik faoliyati yo‘nalishidagi korxona tashlilotlarning ulushi esa jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 8,9 foizni tashkil etdi;

— havo transporti yo‘nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni jami tashish va saqlash xizmatlari sohasidagi ulushi 1,1 foizni tashkil etdi.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
2	45	350	1 717	1 831

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni | **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

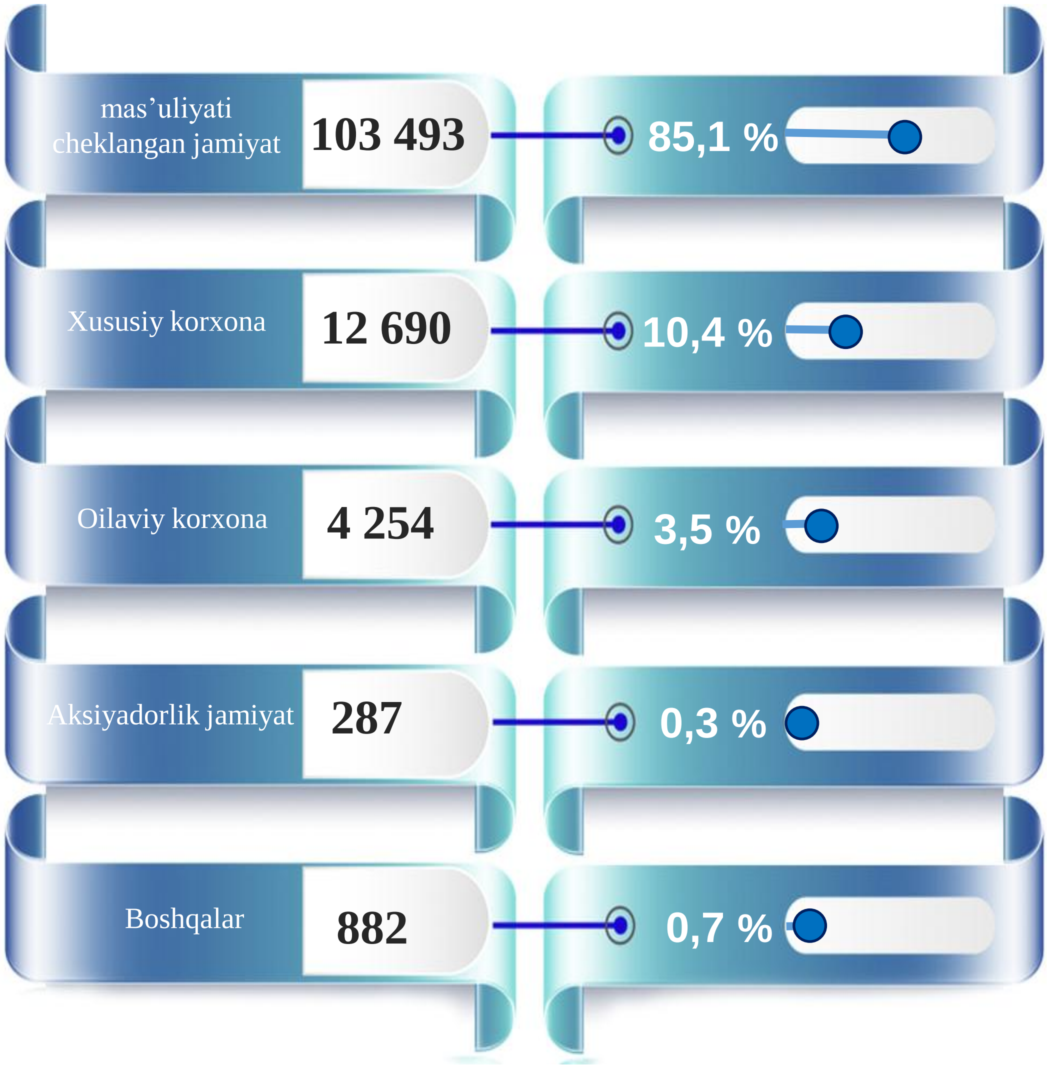

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

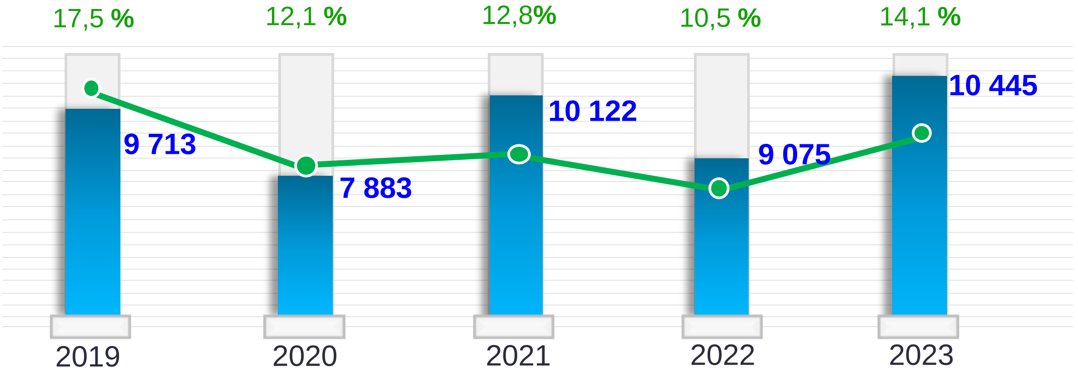

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

85
15,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

948
9,9 %

Sanoat

822
12,5 %

Qurilish

3 973
15,3 %

Savdo

536
15,0 %

Tashish va saqlash

681
16,3 %

Yashash va ovqatlanish

731
17,5 %

Axborot va aloqa

197
12,8 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 472
13,7 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	1 375	15,3 %	Mirobod tumani	967	14,9 %
Yunusobod tumani	1 206	13,5 %	Shayxontohur tumani	844	12,7 %
Chilonzor tumani	1 194	13,4 %	Uchtepa tumani	650	11,6 %
Yashnobod tumani	986	15,1 %	Sergeli tumani	627	14,7 %
Olmazor tumani	960	14,0 %	Yangihayot tumani	433	22,2 %
Yakkasaroy tumani	942	13,6 %	Bektemir tumani	261	13,2 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

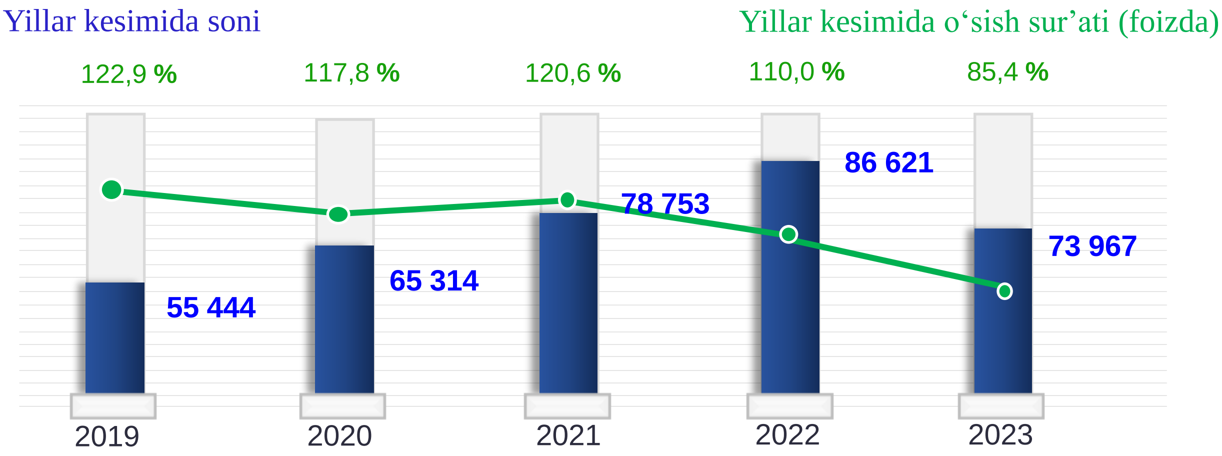

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

561

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

9 545

Sanoat

6 572

Qurilish

25 824

Savdo

3 561

Tashish va saqlash

4 169

Yashash va ovqatlanish

4 183

Axborot va aloqa

1 534

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

18 018

Boshqa turlar

2023 - yil 1- sentabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 85,9 mingta tijorat korxona va tashkilotlarining 73,9 mingtasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Mirzo Ulug‘bek tumani	8 963	Yashnobod tumani	6 500
Yunusobod tumani	8 935	Mirobod tumani	6 490
Chilonzor tumani	8 890	Uchtepa tumani	5 625
Yakkasaroy tumani	6 908	Sergeli tumani	4 255
Olmazor tumani	6 862	Bektemir tumani	1 973
Shayxontohur tumani	6 614	Yangihayot tumani	1 952

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

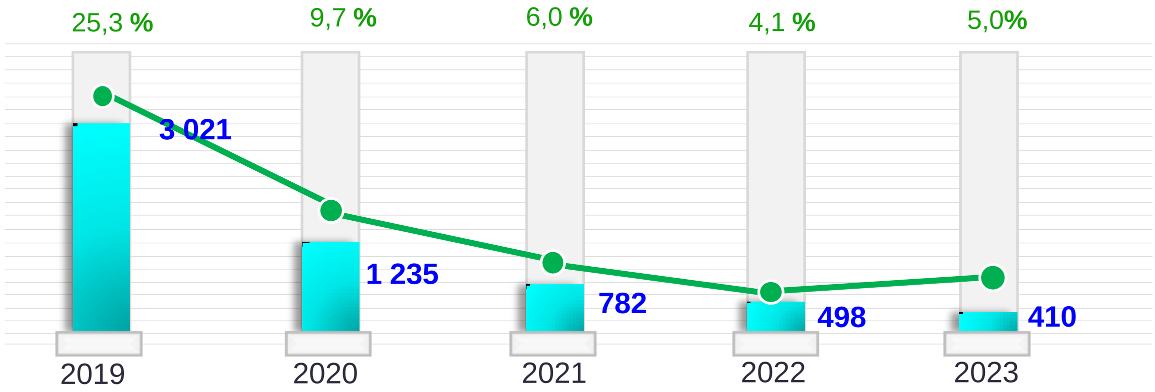

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

249
6,6 %

Savdo

29
2,7 %

Sanoat

13
3,8 %

Qurilish

11
5,6 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

19
5,7 %

Tashish va saqlash

30
6,4 %

Yashash va ovqatlanish

9
3,5 %

Axborot va aloqa

19
1,1 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	70	6,2 %	Yashnobod tumani	29	4,6 %
Mirzo Ulug‘bek tumani	57	7,3 %	Sirg‘ali tumani	28	6,1 %
Shayxontohur tumani	44	5,4 %	Mirobod tumani	23	4,8 %
Uchtepa tumani	40	3,6 %	Yakkasaroy tumani	25	5,0 %
Yunusobod tumani	33	3,9 %	Yangihayot tumani	18	13,4 %
Olmazor tumani	37	3,6 %	Bektemir tumani	6	2,0 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

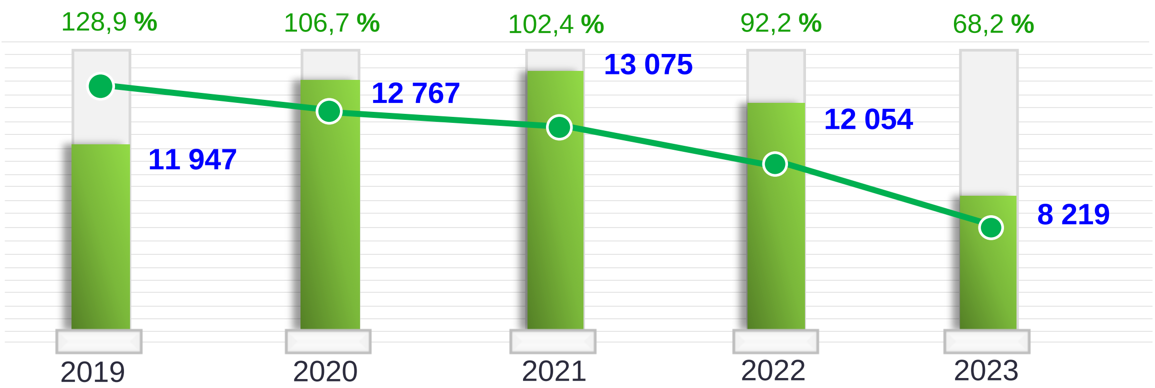

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

22

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 077

Sanoat

342

Qurilish

3 771

Savdo

299

Tashish va saqlash

557

Yashash va ovqatlanish

260

Axborot va aloqa

196

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 695

Boshqa turlar

2023 - yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni 8,2 mingtani tashkil qiladi.

Hududlar kesimida

Chilonzor tumani	1 127	Yashnobod tumani	623
Uchtepa tumani	1 108	Yakkasaroy tumani	499
Olmazor tumani	1 012	Mirobod tumani	483
Yunusobod tumani	837	Sergeli tumani	458
Shayxontohur tumani	822	Bektemir tumani	299
Mirzo Ulug‘bek tumani	791	Yangihayot tumani	186

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023 - yil yanvar-iyul oylarida, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

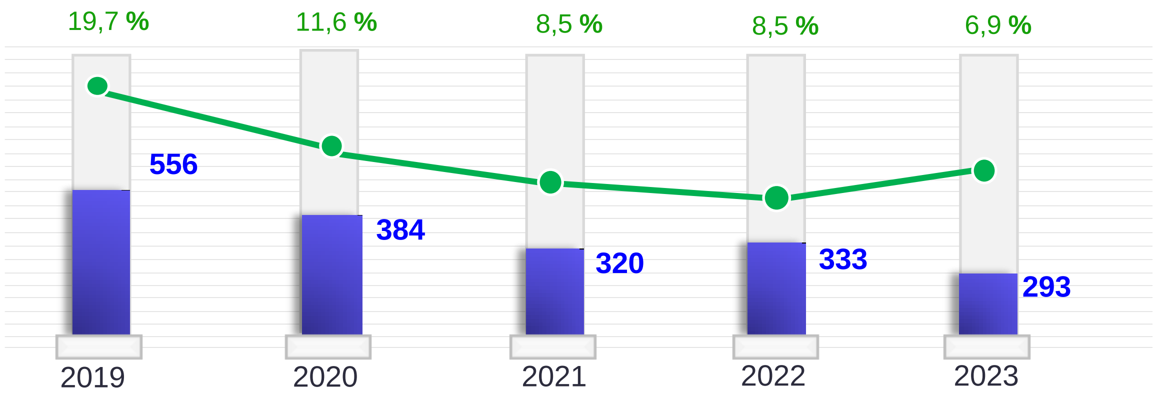

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

3
8,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

57
7,4 %

Sanoat

2
6,7 %

Qurilish

105
11,6 %

Savdo

6
18,7 %

Tashish va saqlash

71
12,7 %

Yashash va ovqatlanish

3
7,5 %

Axborot va aloqa

7
10,0 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

39
8,8 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Yashnobod tumani	34	10,4 %	Sergeli tumani	27	12,8 %
Uchtepa tumani	30	7,7 %	Mirobod tumani	22	13,4 %
Olmazor tumani	29	6,8 %	Chilonzor tumani	20	7,5 %
Yunusobod tumani	29	7,4 %	Mirzo Ulug’bek tumani	17	7,4 %
Yangihayot tumani	29	17,4 %	Bektemir tumani	15	8,6 %
Shayxontohur tumani	27	6,7 %	Yakkasaroy tumani	14	12,7 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

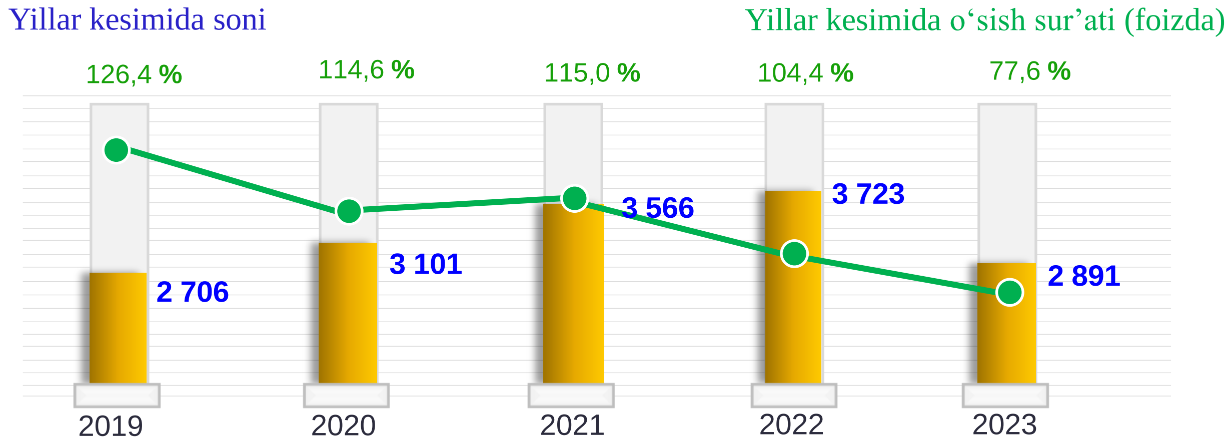

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

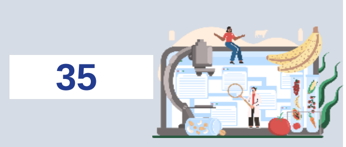

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra 2022 - yilning mos davriga nisbatan 832 taga kamaygan.

Hududlar kesimida

Uchtepa tumani	366	Mirzo Ulug‘bek tumani	217
Olmazor tumani	362	Sergeli tumani	181
Yunusobod tumani	343	Yakkasaroy tumani	156
Shayxontohur tumani	341	Yangihayot tumani	150
Yashnobod tumani	275	Mirobod tumani	145
Chilonzor tumani	250	Bektemir tumani	105

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - avgust oylarida, birlikda

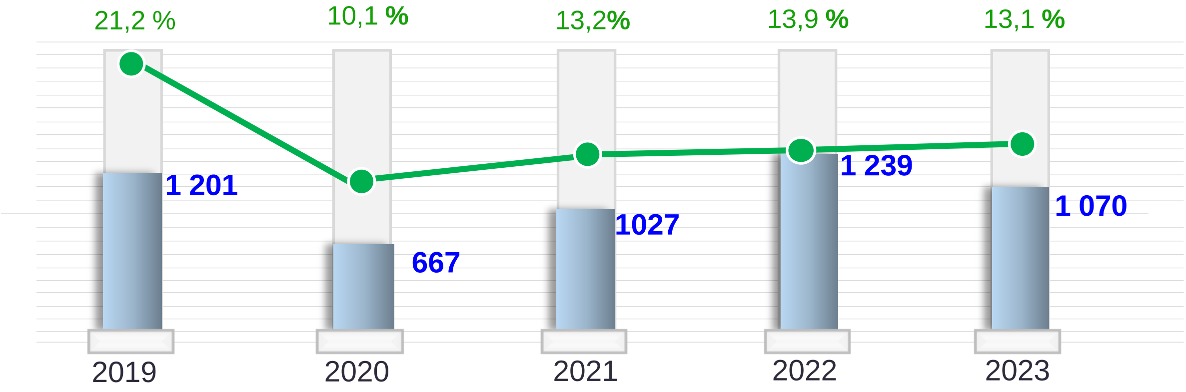

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

8
15,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

116
9,9 %

Sanoat

88
14,2 %

Qurilish

422
13,9 %

Savdo

43
13,5 %

Tashish va saqlash

42
12,2 %

Yashash va ovqatlanish

124
17,3 %

Axborot va aloqa

16
13,9 %

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

211
11,8 %

Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo‘yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Mirobod tumani	200	13,8 %	Shayxontohur tumani	61	10,9 %
Mirzo Ulug‘bek tumani	193	16,5 %	Sirg‘ali tumani	57	16,4 %
Yakkasaroy tumani	136	11,3 %	Olmazor tumani	49	11,9 %
Yunusobod tumani	113	11,8 %	Bektemir tumani	27	14,0 %
Yashnobod tumani	96	13,2 %	Yangihayot tumani	25	17,2 %
Chilonzor tumani	91	11,2 %	Uchtepa tumani	22	9,3 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

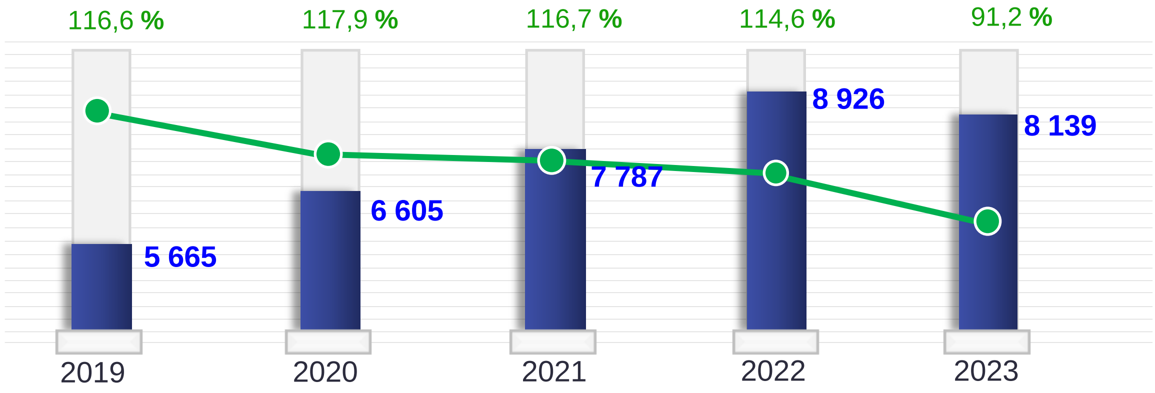

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

51

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 168

Sanoat

618

Qurilish

3 027

Savdo

318

Tashish va saqlash

342

Yashash va ovqatlanish

715

Axborot va aloqa

115

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 785

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,4 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 2 011 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Rossiya Federatsiyasi egallagan. Bu xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy soning 24,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Turkiya (ulushi 12,9 foiz), Xitoy (ulushi 11,2 foiz), Qozog‘iston (ulushi 8,9 foiz) va Janubiy Koreya (ulushi 5,4 foiz) davlatlari ham yetakchilardan hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Mirobod tumani	1 440	Shayxontohur tumani	561
Yakkasaroy tumani	1 216	Olmazor tumani	410
Mirzo Ulug‘bek tumani	1 169	Sirg‘ali tumani	348
Yunusobod tumani	971	Uchtepa tumani	236
Chilonzor tumani	756	Bektemir tumani	188
Yashnobod tumani	730	Yangihayot tumani	144

Davlatlar kesimida yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil yanvar - iyul oylarida, birlikda

Toshkent shahrining o‘sishni jadallashtirish, xalqaro aloqalarni kengaytirish va to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar uchun qulay huquqiy muhit yaratish bo‘yicha keng qamrovli iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar olib borilmoqda. Mamlakatning strategik geografik joylashuvi, boy va xilma-xil tabiiy resurslari o‘sish uchun ulkan imkoniyatlarni namoyon etadi. O‘zbekiston hukumati o‘z fuqarolarining farovonligini oshirish, biznesni rivojlantirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etishni rag‘batlantirish maqsadida, chet el investitsiyalarini ko‘paytirishga ustuvor ahamiyat bermoqda.

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - avgust holatiga ko‘ra, birlikda

Rossiya Federatsiyasi	1 996
Qozog‘iston Respublikasi	727
Turkiya Respublikasi	1 045
Xitoy Xalq Respublikasi	934
Afg‘oniston	209
Janubiy Koreya Respublikasi	444
Eron Islom Respublikasi	130
Buyuk Britaniya	207
Belorussiya Respublikasi	142
Hindiston Respublikasi	208
Boshqa Davlatlar	2 097

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 2 633 tasi qo‘shma korxonalar, 5 506 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023 - yil 1 - sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
1 061	Mirobod	382
871	Yakkasaroy	331
808	Mirzo Ulug‘bek	363
639	Yunusobod	315
499	Chilonzor	249
469	Yashnobod	260
348	Shayxontohur	211
231	Sirg‘ali	117
231	Olmazor	181
152	Uchtepa	84
109	Bektemir	83
88	Yangihayot	57

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra, birlikda

	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	28	23
Sanoat	615	553
Qurilish	434	184
Savdo	2 216	811
Tashish va saqlash	211	107
Yashash va ovqatlanish	237	105
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	67	48
Axborot va aloqa	522	193
Boshqa turlar	1 176	609

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 - yil 24 - avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275 - son qarorining 1 - ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- sentabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz va Toshkent shahar statistika boshqarmasining www.toshstat.uz rasmiy saytidan (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkin.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.:71 203 88 31